



---

# Mesijansko Biblijska Studija - 004

## KAMPANJA ARMAGEDON

---

Dr. Arnold G. Fruchtenbaum



PREVOD NA SRPSKI JEZIK

## **KAMPANJA ARMAGEDON**

MBS 004

Dr. Arnold G. Fruchtenbaum

### ***I skupiše ih na mesto koje se hebrejski zove Armagedon***

(Otkrivenje 16:16)

Dva događaja koja predstavljaju dva klimaksa Velike nevolje jesu Kampanja Armagedon i Drugi dolazak Ješue (Isusa) Mesije. Izuzetno je velika količina podataka koja nam je u Pismima dana o ovom vremenskom periodu. Jedna od najvećih poteškoća u studiju eshatologije jeste da se ovi događaji smeste u hronološki sled kako bi se tačno moglo videti šta će se dešavati u Kampanji Armagedon. Ova studija je pokušaj da se napravi upravo to, ali, za početak, treba da razmotrimo neke informacije o pozadini svega ovoga.

#### **UVOD I POPRATNE INFORMACIJE**

Temelj za Drugi dolazak Mesije jeste nacionalna regeneracija Izraela. Sve dok Izrael kao nacija ne bude spašen, sve dok Izrael kao nacija ne pogleda u Onog koga su proboli, sve dok Izrael kao nacija ne zavapi Njemu sa rečima, Blagosloven Onaj koji dolazi u ime Gospoda, neće biti Drugog dolaska (Levitski zakon 26:40-42; Jeremija 3:12-18; Osija 5:15-6:3; Zaharije 12:10; Matej 23:37-39). I dok Uzdignuće Crkve nema preduslova i može da se desi bilo kada, Drugi dolazak ima svoj preduslov. Ukoliko razumemo temelj za Drugi dolazak Mesije, onda ćemo razumeti i teološke temelje za anti semitizam. Sotona zna da jednom kada se Ješua vrati, sa njim je gotovo. Ali, Sotona takođe zna da neće biti Drugog dolaska sve dok jevrejski narod ne zatraži od Mesije da se vrati. Stoga, ukoliko Sotona ikada uspe da uništi Jevreje, jednom i zauvek, pre nego se dogodi da oni zavape Isusu da se vrati, neće biti Drugog dolaska i Sotonsko delovanje biće zauvek obezbeđeno. Ovo je razlog zašto kroz vekove i kroz istoriju Jevreja, Sotona vodi neprestane ratove protiv Jevreja tražeći način da ih uništi u svakoj prilici. To objašnjava progonstva koja Jevreji doživljavaju vekovima; ovo nam objašnjava holokaust u vremenu nacističke Nemačke; ovo nam objašnjava i jedinstvene aktivnosti Sotone koje će biti na delu u vremenu Velike nevolje.

Tokom druge polovine Velike nevolje, prebivanje i kretanje Sotone biće ograničeno samo na zemlju (Otkrivenje 12:7-12); a jednom kada Sotona bude ograničen samo na zemlju, on zna da ima još malo vremena (Otkrivenje 12:12); a znajući da mu je vreme kratko, on kreće da progoni Jevreje (Otkrivenje 12:17). On mora pokušati da uništi Jevreje pre nego oni dobiju šansu da zavape Mesiji da im se vrati. Progonstvo Jevreja će započeti tačno na sredini Velike nevolje i nastaviće se sve do tačke početka Kampanje Armagedon, pred sam kraj Velike nevolje. Tokom ovog perioda

progonstva, otprilike dve trećine jevrejske populacije tog vremena biće pobijeno, a jedna trećina preostaće u tim danima, nedeljama i mesecima, dovršetka Velike nevolje. Kampanja Armagedon je posebno organizovana od Sotone sa svrhom da u potpunosti zatre jednom i zauvek tu jednu trećinu Ostatka jevrejskog naroda koji su do tada preživeli.

Tokom sedam godina Velike nevolje na snazi će biti dva različita politička sistema, jedan za svaku polovicu Velike nevolje. Politički sistem prve polovice Velike nevolje jeste takav da će ceo svet biti podeljen na deset različitih nacija kojima će vladati deset kraljeva. Ukoliko reči proroka Danila iz poglavlja 7 uzmemo doslovno, ne možemo ograničiti tih deset nacija samo na područje zapadne Evrope, ta područja moraju prekriti ceo svet. Možda će Evropska unija jednog dana biti jedna od tih deset, ali biblijski govoreći, nikako ne može postati svih deset. Tokom prve polovine Velike nevolje, deset ljudi podjednakih u moći će vladati političkim poslovima sveta. Ali, usred Velike nevolje, Antihrist će objaviti rat protiv deset kraljeva. Tokom ovog rata on će ubiti trojicu kraljeva, a sedmorica će se podložiti njegovom autoritetu. U tom trenutku, Antihrist će da uspostavi drugi politički sistem Velike nevolje, takav u kojem će on postati jedan i jedini svetski politički vladar.

Uz to će biti i dva religijska sistema, ponovo po jedan za svaku polovicu Velike nevolje. Religijski sistem prve polovice Velike nevolje opisan je u Otkrivenju 17 u terminima „eklesijalnog“ (crkvenog) Vavilona. Na delu će biti jedno ujedinjavanje svih lažnih denominacija i ujedinjavanje svih lažnih religija u jedan svetski super religiozni sistem. Ovaj svetski super religiozni sistem kontrolisaće religiozna dešavanja celog sveta tokom prve polovine Velike nevolje. Oni koji se ne podlože pod taj religiozni autoritet trpeće progonstva. Ali, usred vremena Velike nevolje, i nakon što Antihrist preuzme političku kontrolu, on će sam uništiti ovaj religiozni sistem. Preuzeće jevrejski Hram, smestiće se u Svetinju Nad Svetinjama i proglasiće sebe jedinim istinskim bogom. Tako da će religiozni sistem druge polovine Velike nevolje biti obožavanje Antihrista. Oni koji prihvate njega kao boga moraće to da obeleže tako što će staviti na sebe njegov znak 666. Od sredine Velike nevolje pa do tačke početka Kampanje Armagedon, tokom tog zastrašujuće tragičnog perioda progonstva za Jevreje, jedan čovek će u sebi objediniti obe funkcije, biće svetski politički vladar i svetski religiozni vladar.

Sa ovom pozadinom i uvodom, ovu studiju o Kampanji Armagedon možemo podeliti na osam različitih stadija, a to će nam, zauzvrat, olakšati razumevanje hronološkog sleda događaja.

## I. PRVA FAZA: OKUPLJANJE ANTIHRISTOVIH SAVEZNIKA

Kampanja Armagedon počće sa izlivanjem šeste čaše suda, prema Otkrivenju 16:12-16:

***I šesti anđeo izli čašu svoju na veliku reku Euftrat: i presahnu voda njezina, da se pripremi put kraljevima s istoka sunčeva. I videh: iz usta Zmajevih i iz usta Zverinjih i iz usta Lažnoga proroka izadoše tri nečista duha, nalik žabama. To su naime duhovi zloduhā što čine znakove, koji odlaze po kraljeve zemlje i svega sveta da ih skupe na boj za onaj veliki dan Boga Svemogućega. Evo, dolazim kao lopov! Blažen onaj koji bdi i čuva haljine svoje da ne ide gol te ljudi vide sramotu njegovu! I skupiše ih na mesto koje se hebrejski zove Armagedon.***

U stihu 12, izlivanjem šeste čaše suda presušiće reka Euftrat. Ovaj proces presušivanja biće u svrhu da olakša Antihristu okupljanje svojih snaga za Kampanju Armagedon.

U stihovima 13-14, biće izdana naredba iz glavnog grada Vavilona, koji će biti smešten na obe obale reke Euftrat, kojom će se zapovediti okupljanje svih armija Antihristovih saveznika. Okupljanje za ovu finalnu kampanju protiv Jevreja očigledno će biti delo falsifikovanog trojstva. Sva tri člana ovog falsifikovanog trojstva su uključena: Zmaj ili Sotona, falsifikat Oca; Zver ili Antihrist, falsifikat Sina; i lažni prorok, falsifikat Duha Svetog. Ovaj poziv biće dodatno osnažen demonskim aktivnostima kako bi se osiguralo da narodi uistinu sarađuju u okupljanju njihovih armija.

U stihu 16, mesto gde će se okupiti saveznici Antihrista naziva se **Har magedon**. Ovo je kombinacija dve hebrejske reči, a znači „planina Megido.“ Sa planine, na kojoj je nekada stajao grad Megido, vidi se cela dolina Jizrel. Zapravo, ono što u hrišćanskim krugovima poznajemo kao „Dolina Armagedon,“ jeste biblijska „Dolina Jizrel.“ Nikada se termin „Armagedon“ nije primenjivao na dolinu, već samo na planinu koja je smeštena na zapadnom kraju te doline.

Iako se termin „Bitka kod Armagedona“ jako često koristi i dosta je uobičajen, zapravo se radi o nazivu koji nam daje pogrešnu sliku. Iz tih razloga, mnogi učitelji proroštava prestali su da koriste taj termin i sada govore o „Kampanji Armagedon,“ kao što je to slučaj i u ovoj studiji, jer se ne radi o samo jednom sukobu, već o nekoliko odvojenih bitaka koje zajedno sačinjavaju celokupnu kampanju. Čak i ovo objašnjenje, do neke mere, odvodi u pogrešan zaključak. Neće biti nikakve bitke na samom mestu Armagedon, jer će se sve te bitke odigrati na drugim mestima. Dolina Jizrel, koja je omeđena sa planinom Megido, zapravo će poslužiti kao mesto okupljanja antihristovih armija. Armagedon će odigrati identičnu ulogu koju je odigrala Engleska u završnoj fazi Drugog svetskog rata. Savezničke sile okupile su svoje armije u Engleskoj, ali to nije mesto na kojem su se vodile završne bitke. Konačni sukob započeo je na plažama Normandije, u Francuskoj, na dan D. I Armagedon treba da posluži kao mesto okupljanja, a same bitke započće na drugom mestu. Ime koje je mnogo više biblijsko dato nam je u završnim rečima stiha 14: **boj za onaj veliki dan Boga Svemogućega**. Ovo je mnogo precizniji opis prirode i razmera ovog konflikta.

Otkrivenje 16 opisuje okupljanje armija različitih nacija, manje više sa ljudske perspektive. Sa ljudske perspektive radi se jednostavno o vojnom okupljanju koje je sazvano od Antihrista. Ali, još dva odlomka takođe govore o ovom događaju sa Božije perspektive.

Prvi odlomak je Joil 3:9-11: **Razglasite ovo među narodima: Pripremite se za boj! Probudite junake! Nek pristupe, nek navale svi ratnici! Prekujte svoje raonike u mačeve, i svoje kosire u koplja. Nek slabi rekne: 'Ja sam jak!' Pohitajte i dođite, svi narodi uokolo, i skupite se! Dovedi onamo, Gospode, svoje junake.**

Drugi odlomak koji opisuje Božije gledište nalazimo u Psalmu 2: **Zašto se razbesniše narodi i puci ispraznosti snuju? Digoše se kraljevi zemaljski i vladari se udružiše zajedno protiv Gospoda i protiv Pomazanika njegov: 'Raskinimo sveze njihove i zbacimo sa sebe užad njihovu!' Smeje se onaj koji na nebesima stoluje, Gospod se njima podsmehuje. Tada će im prozboriti u svojem gnevu i žestinom ih prestraviti svojom: 'Ta ja kralja svojega postavih nad Sionom, svetom gorom svojom. Objavljujem odredbu: Gospod mi reče: 'Ti si Sin moj, ja te danas rodih. Iđi u mene, i daću ti narode u baštinu, i krajeve zemaljske u posed tebi. Slomićeš ih štapom gvozdanim, razbiti ih kao posudu lončarsku.' Opametite se sada, kraljevi, poučite se, suci zemaljski. Služite Gospodu sa strahom i radujte se s trepetom. Ljubite Sina da se ne razgnevi, te ne propadnete na putu kad uskoro plane srdžba njegova. Blaženi svi koji se kod njega sklanjaju.**

I dok je stav Božiji u Joilu izrugivanje, u Psalmu 2 On im se smeje. Bog je prikazan kao da sedi na nebesima i smeje se, jer će On uskoro te narode uvesti u konfuziju. Narodi su kroz jedno izrugivanje poticani da odu i da uzmu svoje poljoprivredne alatke te da ih pretvore u oružje za rat. Šta se tiče onih koji su slabi, neka oni sebe uvere da su jaki jer, dok Sotona i Antihrist okupljaju nacije sa svrhom da unište Jevreje, Bog ima Svoje razloge, jako različite razloge, što dozvoljava da se dogodi ovo okupljanje. Iako će se narodi okupiti da sprovedu program falsifikovanog trojstva, zapravo će svi ispuniti svrhu Trojednog Boga.

Okupljanje armija svih tih naroda u dolini Jizrel biće prva faza Kampanje Armagedon.

## II. DRUGA FAZA: UNIŠTENJE VAVILONA

Kao zabelešku u ovom uvodu u drugu fazu, treba reći da kada Biblija govori o „političkom“ Vavilonu, to svakako treba uzeti doslovno, a ne kao da se radi reprezentativnom simbolu Rima ili Rimokatoličke crkve. Proroštva citirana u ovom delu koja govore o Vavilonu nikada se nisu desila, niti su se ispunila u istoriji Vavilona. A kako se ova proroštva nisu ispunila onako kako Pisma to zahtevaju, i kako će Reč Božija jednog dana zasigurno da se ispuni, upravo ova proroštva zahtevaju da se grad Vavilon jednog dana ponovo izgradi, da postane Antihristova prestonica sveta, i da bude uništen tokom druge faze Kampanje Armagedon.

Pet poglavlja iz Pisama opisuju nam jako detaljno drugu fazu Kampanje Armagedon: Isaija 13-14; Jeremija 50-51; i Otkrivenje 18. Nemamo dovoljno prostora za detaljno istraživanje svih ovih odlomaka, tako da ćemo se fokusirati samo na određene segmente iz izveštaja koje nam daju Isaija i Jeremija.

Isaija 13:1-5 kaže: ***Proročanstvo o Vavilonu što ga je video Isaija, sin Amocov. 'Na goletnoj gori dignite zastavu, k njima vinite glas; mahnite rukom neka uđu na vrata kneževska. Ja sam zapovedio svojim posvećenicima i ja sam pozvao svoje junake, koji se raduju mojoj uzvišenosti, da izvrše moj gnev.' Žamor mnoštva u gorama, kao mnogobrojna naroda! Bučni žamor kraljevstava sakupljenih naroda! Gospod Nad Vojskama vojsku za boj pregleda. Dolaze iz zemlje daleke, s kraja nebesa, Gospod i oruđa gneva njegova, da unište svu zemlju.***

Breme Vavilona koje je Isaija video jeste još jedno okupljanje mnoštva naroda. I dok će okupljanje snaga u prvoj fazi biti za Vavilon i za Antihrista, ovo sada okupljanje jesu snage protiv Vavilona i protiv Antihrista. Njihov cilj je uništenje Vavilona. Prema stihu 3, oni koji uništavaju Vavilon jesu Božiji posvećeni ili Božiji „sveti,“ a to znači vernici. Paganski vernici u vremenu Velike nevolje sastaviće ove armije koje će da unište grad Vavilon. U preostalim stihovima (Isaija 13:6-14:23), nalazimo detaljne opise toga „čime“ i „kako“ će Vavilon biti uništen. Stihovi 6 i 9 smeštaju ova dešavanja unutar dana Gospodnjeg (dan Jahvin), a to je najčešći biblijski termin za Veliku nevolju. Drugim rečima, ovo nije proroštvo koje se već ispunilo bilo kada kroz drevnu istoriju, već je ovo proroštvo koje će se tek ispuniti u vremenu Velike nevolje.

Jeremija 50:9-10 kaže: ***'Jer ja ću, evo, podići i dovesti na Vavilon zbor velikih naroda iz zemlje severne, i oni će se svrstati protiv njega; odande će biti osvojen. Strele će im biti ko u vična junaka, neće se vratiti prazne. Tako će Haldeja postati plenom. Svi koji je oplene, nasitiće se,' reč je Gospodnja.***

Jeremija 50:41-42 kaže: ***Evo, dolazi narod sa severa; i narod veliki i kraljevi mnogi dižu se s krajeva zemlje. Hvataju se lûka i sulice, okrutni su oni i nemilosrdni; glas njihov kao more hući. I jašu na konjima, svrstani kao ljudi za boj, protiv tebe, kćeri vavilonska.***

Jeremija vidi iste stvari koje je Isaija video vekovima pre; grupe armija koje se okupljaju u svrhu uništenja grada Vavilona, glavnog grada celog sveta, pod vlašću Antihrista.

Otkrivenje 18 takođe tretira sa ovom temom i naglašava činjenicu da kada je Vavilon uništen, uništen je iznenada, brzo i potpuno. Pre nego je iko mogao da shvati šta se dešava, Vavilon, prestonica sveta, potpuno je spaljen.

Važnost odlomaka u Jeremiji jeste da jasno naznačavaju da kralj Vavilona nije u gradu u trenutku razorenja Vavilona. Stih 43 kaže: ***Kralj vavilonski ču vest o njima; i ruke mu klonuše, teskoba ga obuze, bolovi kao rodilju.***

A Jeremija 51:31-32 kaže: ***Vesnik u susret vesniku trči, i glasnik u susret glasniku, da jave kralju vavilonskomu da mu je grad sa svih krajeva zauzet i prelazi zaposednuti i trstika ognjem popaljena i ratnici prestravljeni.***

Sama činjenica da glasnik treba da bude poslan da informiše kralja Vavilona da je grad uništen jasna je naznaka da kralj nije tamo gde se to desilo. Inače, to ne bi trebalo da mu se javlja. Pa, gde je on onda? Upoređujući Pisma koja govore o prvoj fazi sa onima koja govore o drugoj fazi, izgleda da dok je Antihrist imao susret sa svojim snagama u dolini Jizrel, njegovi neprijatelji iskoristili su tu priliku da se okupe i da unište njegov glavni grad, munjevito, iznenada i potpuno. Jedan glasnik mora da trči u susret drugom, kao u nekakvom prenošenju, dok ne dođu do kralja Vavilona, do Antihrista, gde god da on jeste, kako bi ga obavestili da je njegov glavni grad uništen.

Uništenje Vavilona obeležava drugu fazu Kampanje Armagedon.

### III. TREĆA FAZA: PAD JERUSALIMA

Zaharije opisuje treću fazu Kampanje Armagedon na dva mesta. Prvo, Zaharije 12:2-3 kaže: ***Gle, ja ću Jerusolim učiniti čašom opojnom za sve narode uokolo kad i Juda i Jerusolim budu pod opsadom. I dogodiće se u onaj dan da ću Jerusolim učiniti teškim kamenom svim narodima; svi koji ga budu dizali, strašno će se izraniti. A skupiće se na nj svi narodi zemaljski.***

Drugo mesto je Zaharije 14:1-2: ***Gle, dolazi dan Gospodnji kada će se tvoj plen usred tebe deliti. Jer ja ću sve narode sabrati za boj protiv Jerusalima; i grad će biti osvojen, a kuće opljačkane i žene silovane. I polovica grada otići će u prognanstvo, ali ostatak naroda neće biti istrebljen iz grada.***

Iako će Antihrist uz sebe imati sve ove savezničke snage, kada primi vest da je njegov glavni grad razoren, on neće krenuti prema istoku kako bi uništio svoje neprijatelje. Sotona je taj koji će sve imati pod kontrolom i sotonski plan i program uništenja Jevreja jeste to čime je on najviše zaokupljen. I tako, umesto da krene prema istoku, Antihrist će krenuti prema jugu, na Jerusolim.

Iz doline Jizrel armije Antihrista krenuće prema jugu i sve vojske svih naroda okupiće se zajedno protiv Jerusalima. Napad na Jerusolim pratiće neke izuzetno teške borbe, opisane u Zaharija 10:4-9 i u Miheju 4:19-5:1, koje se odnose baš na ovu fazu Kampanje Armagedon. Iako će snage Antihrista pretrpeti izuzetno velike gubitke, na kraju, Jerusolim će pasti.



#### IV. ČETVRTA FAZA: ARMIJE ANTIHRISTA KOD BOSRE

I dok Jerusolim pada u trećoj fazi Kampanje Armagedon većina Jevreja više nije u Jerusolimu. Zapravo, većina više nije ni u zemlji Izraelskoj. Prema Mateju 24:15-22 i Otkrivenju 12:6-17, Država Izrael, onako kako sada postoji, doživeti će kolaps usred vremena Velike nevolje i biće još jedno rasejanje, još jedno bežanje iz zemlje. Glavnina ove trećine Ostatka koja će preživeti uspela je da stigne na jedno posebno mesto. Pisma nam daju nekoliko tragova kao pomoć pri lokaciji tog mesta. Prema Mateju 24:16, radi se o gorama; u Otkrivenju 12:6 i 13-14, radi se o pustinji; a u Isaiji 33:12-16, to je stenovito mesto pogodno za odbranu. Sve su to tragovi, ali nijedno mesto nije navedeno po imenu.

Međutim, Mihej 2:12 imenuje jedno posebno mesto: ***Doista ću, Jakove, sabrati sve tvoje; doista ću skupiti ostatak Izraelov. Smestiću ih zajedno kao ovce u Bosri, kao stado nasred pašnjaka njegova; buka će biti velika od mnoštva ljudi.***

To posebno mesto gde će Ostatak Izraelov biti skriven jeste grad poznat na hebrejskom kao **Bosra**. Ovaj grad je danas mnogo poznatiji po svom grčkom imenu **Petra**. Zove se Petra, na grčkom, zato što je kompletan grad sastavljen od nastambi koje su uklesane u steni; samo ime Petra znači, „ogromna stena,“ „hridina.“

Na hebrejskom se grad zove **Bosra**, a to znači „tor,“ i to baš zbog svog oblika. Drevni ovčinjaci su imali jako uzan ulaz kako bi pastir mogao da prebroji ovce kod ulaza i kako bi bio siguran da se nijedna nije izgubila. Jednom kada bi ovce ušle u tor, on bi se širio u veće kružno područje u kojem bi ovce imale više prostora za kretanje. Upravo tako izgleda Bosra. Jedini put u ovaj grad je jako uzan prolaz koji se proteže na otprilike dva kilometra. Taj uzani prolaz može biti branjen doslovno sa dva čoveka protiv cele armije. Jednom kada se prođe kroz taj prolaz, unutra je poprilično veliko kružno područje. To je mesto „pogodno za odbranu;“ nalazi se unutar pustinjskog pojasa Jordana; a takođe je i deo planinskog masiva planine Seir. To je deo drevne teritorije poznate kao Edom, odnosno danas kao južni Jordan.

Zašto od svih mesta baš ovde? Osim činjenice da je pogodno i lako za odbranu, još jedan razlog nam je dat u Danilu 11:36-45. Ovde nam Danilo daje opis Antihristovog osvajanja usred vremena Velike nevolje kada on započinje sveopšti svetski politički prevrat. Ali, stih 41 nam govori sledeće: ***Ući će i u Prekrasnu zemlju; i mnoge će zemlje pasti, ali ove će izmaći iz ruke njegove: Edom i Moav i prvaci sinova Amonovih.***

I dok će Antihrist postići opšte svetsku političku kontrolu, Danilo nam kaže da će tri nacije izmaći njegovoj dominaciji. Tri nacije su drevne nacije Edom, Moav i Amon. Sve tri ove nacije sačinjavaju danas samo jedan narod: Jordan. Grad Bosra se nalazi unutar teritorije drevnog Edoma ili modernog južnog Jordana.

Kao i uvek u jevrejskoj istoriji, kada god se dogode progona Jevreja u jednom delu sveta, Bog uvek otvori mesto, grad utočište, u drugom delu sveta. Godina 1492 bila je krucijalno važna u jevrejskoj istoriji; te godine nacije Evrope počele su da isteruju Jevreje; iste te godine Kolumbo je otkrio Novi svet, mesto koje je postalo

jedno od najvažnijih i najvećih utočišta za jevrejske izbeglice koje su tamo pristizale iz raznih krajeva gde su bili progonjeni. Princip je da kada Jevreji počnu da budu progonjeni na jednom mestu, istovremeno postoji i grad utočište na drugom mestu.

Čak i u vremenu Velike nevolje, kada se celi svet okrene protiv Jevreja pod vlašću Antihrista, Bog će osigurati da postoji jedno mesto na svetu izvan dosega političke dominacije Antihrista; zemlja Edom, ili današnji južni Jordan. To je jedino mesto gde će Jevreji moći da pobegnu, i tamo će i bežati. Glavnina Ostatka tamo će se skrivati u tom vremenu.

Kako je cilj Kampanje Armagedon potpuno uništenje svih Jevreja, posle pada Jerusalima u trećoj fazi, dolazi četvrta faza, kada armije sveta kreću južno od Jerusalima, prema Bosri. Ovo nam je potpuno jasno pokazano u Jeremiji 49:13-14: ***'Jer samim se sobom zakleh,' reč je Gospodnja, 'da će Bosra postati pustoš, ruglo, razvalina i kletva, a svi gradovi njezini biće večne razvaline.'*** ***Čuh vest od Gospoda i glasnik bi poslan k narodima: 'Skupite se i pođite na nj, i dignite se u boj.'***

Sledeće mesto na kojem će se narodi zemlje okupiti je Bosra, kako bi uništili Ostatak Izraelov koji je okupljen tamo. U četvrtoj fazi, armije počinju da se kreću prema jugu i pritišću glavninu Ostatka koji se skriva u gradu koji se zove Bosra ili Petra.

## V. PETA FAZA: NACIONALNA REGENERACIJA IZRAELA

Postoje dva preduslova koja trebaju da se dogode da bi bio moguć Drugi dolazak Mesije: nacionalno ispovedanje Izraela i vapaj Mesiji da se vrati.

### A. Nacionalno ispovedanje Izraela

Prema Levitskom zakonu 26:39-42, pre nego Izrael može početi da uživa puninu blagoslova Avramovog saveza unutar granica Obećane zemlje, ima jedno posebno bezakonje njihovih očeva koje mora da bude ispovedeno pre svega ostalog. Jeremija 3:12-18 nas takođe uči da pre nego Izrael može početi da uživa svaku dobrobit Milenija ili Mesijanskog Kraljevstva, moraju ispovediti svoje bezakonje. Još jednom, i ovde je bezakonje u jednini i u potpunosti određeno: jedan tačno određeni greh mora da bude ispoveden pre nego oni mogu da započnu sa uživanjem dobrobiti Milenijuma ili Mesijanskog Kraljevstva.

Osija 5:15 piše: ***Otići ću i vratiti se na svoje mesto, dok krivnju ne priznaju i lice moje ne potraže; u nevolji svojoj tražiće me zarana.***

Pre nego što neko može da se vrati na svoje mesto, mora prvo da ode sa tog mesta. Bog kaže da će On da se vrati na Svoje mesto. Božije mesto je Nebo, tako da pre nego se Bog može vratiti na Nebo, On prvo mora da napusti Nebo. Kada je to Bog napustio Nebo? On je napustio Nebo prilikom Utelovljenja, kada je On postao čovek u osobi Ješue iz Nazareta. Ali, zbog jednog tačno određenog greha protiv Njega, On se vratio na Nebo kroz Uznesenje sa Maslinske gore. Nadalje, On se neće vratiti nazad na zemlju dok se taj prestup ne ispovedi. Jevrejski nacionalni prestup počinjen protiv osobe Isusa nije u tome da su Ga ubili, jer pagani su ti koji su ubili Isusa. Jevrejski nacionalni prestup ili uvreda leži u odbacivanju Njegovog Mesijanstva. Dok se to odbacivanje ne ispovedi, neće biti Drugog dolaska.

### B. Vapaj Izraela

Zaharije 12:10 kaže da pre nego može da se dogodi nacionalno očišćenje greha Izraela (Zaharije 13), i pre nego može da se dogodi Drugi dolazak Kraljevstva (Zaharije 14), Izrael prvo mora da pogleda u Onoga koga su proboli i mora da jadikuje nad Njim kao što se jadikuje nad sinom jedincem, a prema Mateju 23:37-39, pre nego se Ješua vrati, Izrael mora da zavapi Njemu sledećim rečima: ***Blagosloven je Onaj koji dolazi u ime Gospodnje.*** Poenta je da baš kao što su jevrejski lideri jednom odveli naciju u odbacivanje Mesijanstva Isusovog, jevrejski lideri moraće jednog dana odvesti naciju u prihvatanje Mesijanstva Isusovog.

Temelj Drugog dolaska Mesije izvučen iz ovih odlomaka u suštini je dvostruk: prvo, Izrael mora da ispovedi svoj nacionalni greh, odbacivanje Njegovog Mesijanstva; drugo, moraju da vapse Njemu da se vrati i da jadikuju kao nad sinom jedincem.

Osija 6:1-3 je nastavak razmišljanja iz poglavlja 5. Osija 5:15 završava sa izjavom da se Ješua Mesija neće vratiti na zemlju dok uvreda odbacivanja ne bude priznata i ispovedena. Ovi stihovi su odgovor na zahteve iz Osije 5:15: ***Hajde da se vratimo***

***Gospodu! Jer on je rastrgnuo, on će nas i isceliti; on je udario, on će nas i poviti. Nakon dva dana on će nas oživiti; trećeg će nas dana podignuti, i mi ćemo pred njim živeti. I budemo li težili da spoznamo Gospoda, spoznaćemo; njegov je izlazak kao zora spreman. I doći će k nama kao kiša, kao kasna kiša što natapa zemlju.***

U ovoj fazi Kampanje Armagedon, na koji god način se to desi, jevrejski lideri će konačno shvatiti zašto ih je snašlo sve to šta im se događa. Konačno će razumeti da je koren svih njihovih problema odbacivanje Mesijanstva Isusovog. Kada jevrejski lideri konačno razumeju ovo, oni će izdati dekret iz Osije 6:1-3. Poslednja tri dana Velike nevolje, poslednja tri dana pre Drugog dolaska, počće u trenutku proglašenja ovog dekreta.

Tokom prva dva od ova poslednja tri dana, Izrael će ispovediti svoj nacionalni greh: odbacivanje Mesijanstva Isusovog. Reči tog ispovedanja nalazimo u Isaiji 53:1-9. Iako se na ovaj odlomak često gleda kao na proroštvo o Rospinjanju, i to svakako jeste tako, ima u njemu i više od toga. Ovaj odlomak sadrži tačne reči Izraelovog ispovedanja koje će se desiti tokom prva dva, od tri poslednja dana Velike nevolje. Na taj način biće ispunjen prvi deo uslova potrebnog za Drugi dolazak.

Trećeg dana od ova poslednja tri dana, Izrael će sav, kao nacija, biti spašen. Kao što Isaija 66 to kaže, ***Izrael će se roditi u jedan dan.*** Kao što Pavle kaže u Rimljanima 11:26: ***sav Izrael će se spasiti.*** U tom trenutku, trećeg od tri poslednja dana, oni će zavapiti Mesiji da se vrati. Ovim će biti ispunjen drugi deo uslova za Drugi dolazak. Reči tog vapaja takođe se nalaze u Isaiji 64, u Psalmu 79, i u Psalmu 80. Prostor nam ne dozvoljava da se bavimo sa svim ovim odlomcima, ali ćemo napraviti izuzetak za jedan deo iz Psalma 80. Celi Psalam je vapaj Izraela za povratak Mesije.

Stihovi 1-3 daju i postavljaju ton za celi Psalam: ***Pastiru Izraelov, čuj, ti što vodiš Josifa kao stado, ti što sediš među heruvima, zasjaj pred Efremom i Venijaminom i Manasijom: pobudi snagu svoju, dođi i spasi nas! Obnovi nas, Bože, rasvetli lice svoje, i bićemo spašeni!***

Izrael vapi Bogu da ih izbavi iz jako ozbiljne neprilike.

Stih 17 pokazuje za koga tačno oni vape; oni i dalje upućuju svoje molitve Bogu kada mole: ***Nek ruka tvoja bude nad čovekom desnice tvoje, nad sinom čovečjim kojega za se učini jakim!***

Ta posebna Osoba za kojom oni vape jeste Onaj koji je na Božijoj desnici. To je upravo Isus Mesija koji sedi zdesna Bogu Ocu od trenutka Svog Uznesenja sa Maslinske gore. On je sin čovečji. Dolazi dan kada će Jevreji tražiti od Njega da ustane sa Svog mesta da bi izbavio Izrael, a On će to i učiniti.

Sve ovo sačinjava petu fazu Kampanje Armagedon: nacionalna regeneracija Izraela. Jednom kada se to desi, dva preduslova za Drugi dolazak su ispunjena.

## VI. ŠESTA FAZA: DRUGI DOLAZAK MESIJE

U šestoj fazi, Ješua će se vratiti na zahtev Jevreja upućen Njemu da to učini. Inicijalno mesto Njegovog povratka neće biti Maslinska gora, kao što se to obično uči, već mesto poznato pod nazivom Bosra. Drugi dolazak je opisan na brojnim mestima u Starom i u Novom zavetu. Neki primeri koji označavaju mesto Drugog dolaska uključuju: Psalam 18:8-16; Jezekilj 39:21-29; Avakum 3:1-19; Matej 16:27; 24:30; Dela 1:9-11; Judina 14-15; i Otkrivenje 19:1-16; uz još mnogo, mnogo drugih. U ovom trenutku nećemo se okupirati onim odlomcima koji opisuju način Njegovog Drugog dolaska, već ćemo videti šta Biblija kaže o mestu Drugog dolaska.

Iako prevladava generalna ideja da je inicijalno mesto Mesijinog povratka Maslinska gora, Biblija zapravo smešta Drugi dolazak na drugo mesto. Četiri odlomka definitivno smeštaju Drugi dolazak u grad Bosru ili Petru, a za peti odlomak je moguće da se odnosi na isti ovaj događaj.

### A. Isaija 34:1-7

***Pristupite, narodi, da čujete, i poslušajte, puci! Neka čuje zemlja i punina njezina, svet i sve što iz njega izlazi. Jer srdžba Gospodnja nad svim je narodima, i jarost nad svim vojskama njihovim; on ih je zatro, pokolju ih predao. Zato će pobijeni njihovi biti pobacani, a iz trupla njihovih dizaće se smrad; i krvlju njihovom natopiće se gore. I raspašće se sva vojska nebeska, a nebesa se smotati ko svitak; i sva će vojska njihova pasti kao što list padne s loze i kao što plod padne sa smokve. 'Jer moj će mač biti natopljen na nebu; gle, sići će na Edom i na puk koji sam prokleo za sud.' Mač Gospodnji pun je krvi, omašćen je pretilinom; krvi jaganjaca i jaraca, pretiline ovnujskih bubrega. Jer Gospod ima žrtvu u Bosri i veliko klanje u zemlji edomskoj. I bivoli će sići s njima, i junci s bikovima; i zemlja njihova natopiće se krvlju, a prašina njihova omastiće se pretilinom.***

U ovom odlomku Isaija imenuje mesto Drugog dolaska Mesije. U stihovima 1-3, Isaija započinje pozivom upućenim celoj naciji, tako što objavljuje da je Bog gnevan na sve te narode i na sve njihove vojske. Svi su oni određeni da budu pobijeni mačem Jahvinim. Ali, kada mač Gospodnji udari sve te vojske, svih tih naroda, na kojem mestu to treba da se desi? U stihu 5, zemlja gde sve te nacije treba da budu razbijene identifikuje se kao zemlja Edomska, ili u ova moderna vremena, današnji južni Jordan. Ali, stih 6 je još određeniji; ime određenog grada unutar zemlje Edomske gde će mač Gospodnji udariti na sve vojske svih naroda, direktno i jasno nam je rečeno, zove se Bosra.

## **B. Isaija 63:1-6**

Drugi odlomak je još živopisniji. U poglavlju 63, Isaija stoji na nekom mestu koje se nalazi u gorama Izraela, i odjednom ugleda živopisan lik neke Osobe kako mu prilazi. Potom sledi razgovor, pitanja i odgovori koja se odvijaju između Isaije proroka i te Osobe.

Prvo pitanje nalazimo u stihu 1a: ***Ko je taj što dolazi iz Edoma, iz Bosre, u crvenim haljinama, taj što je veličanstven u svojoj odeći, što u silini snage svoje korača?***

A Čovek mu odgovara u stihu 1b: ***Ja sam to koji govorim u pravednosti, koji sam moćan da spasim.***

Postoji samo jedna osoba koja može da odgovara ovom opisu: Onaj koji korača u veličini i veličanstvenosti, Onaj čija je odeća ukrašena Šekina Slavom, to nije niko drugi do Ješua Mesija. Samo jedan čovek može da tvrdi ovo: Ja koji govorim u pravednosti, koji sam moćan da spasim. Još jednom, ovo ne opisuje nikog drugog do Isusa Mesiju, i to ne u Njegovom Prvom dolasku, nego u Njegovom Drugom dolasku kada se On vraća u Svom proslavljenom stanju. On se ovde vraća u Izrael, ali primetite odakle On dolazi prema stihu 1: mesto je u zemlji Edom, a konkretan grad je Bosra.

Isaija primećuje da je odeća, iako proslavljena Šekina Slavom, ipak umrljana krvlju. Isaija ispituje kako je to Njegova odeća postala umrljana, u stihu 2: ***Zašto je crvena odeća tvoja, i haljine ti kao u onoga koji gazi u muljači grožđe?***

Ovo Isaijino propitivanje je odgovoreno u stihovima 3-6: ***U muljači sam sâm grožđe gazio i niko između narodā ne beše sa mnom. Jer u gnevu sam ih svojem gazio i cedio ih u svojoj jarosti; i krv njihova poprska mi haljine te iskaljah svu odeću svoju. Jer dan osvete beše mi na srcu i dođe godina otkupljenika mojih. I ja pogledah, ali ne beše nikoga da pomogne; i začudih se što ne beše nikoga da podupre. Tada mi moja mišica pribavi spasenje, i jarost moja, ona me podupre. I u gnevu svojem zgazih narode i opih ih u svojoj jarosti i proliah na zemlju krv njihovu.***

Obojenost Njegove odeće krvlju prouzrokovana je bitkom koja se vodila u zemlji Edomskoj i u gradu Bosri. On se sam borio protiv nacija. Tokom Njegova gaženja nacija, njihova krv isprskala je odeću Njegovu, bojeći je u crveno. On se borio potpuno sam i nikog nije bilo da Mu pomogne. Iako će se sveti iz vremena Crkve i armije anđela vratiti zajedno sa Ješ uom, niti sveti iz vremena Crkve, niti anđeli, neće učestovati u ovoj borbi. On će sve sam da učini.

## **C. Avakum 3:3**

***Bog stiže iz Temana, i Svetac s gore Parana. Njegova slava prekri nebesa i zemlja se napuni hvale njegove.***

Treći odlomak takođe smešta Njegov inicijalni povratak u ovo područje. I Teman i gora Paran nalaze se u neposrednoj blizini Bosre i locirane su na istom planinskom

masivu kao i gora Seir. Kontekst očigledno govori o Drugom dolasku i taj događaj smešten je ponovo u isto područje.

#### **D. Mihej 2:12-13**

***Doista ću, Jakove, sabrati sve tvoje; doista ću skupiti ostatak Izraelov. Smestiću ih zajedno kao ovce u Bosri, kao stado nasred pašnjaka njegov; bučiće od mnoštva ljudi. Onaj koji lomi ići će pred njima. Oni će lomiti i prolaziti kroz dveri i izlaziti na njih, a pred njima će ići kralj njihov; i Gospod će im biti na čelu.***

Ostatak Izraelov koji je okupljen u Bosri i Drugi dolazak povezani su zajedno u ovom četvrtom odlomku. U stihu 12, Ostatak Izraelov biće okupljen u Bosri gde će se nalaziti pod opsadom koju će provoditi snage Antihrista. U stihu 13, oni su napokon sposobni da slomiju opsadu jer ih predvodi Jahve Kralj. Onaj koji lomi, kralj, i Jahve su u ovom stihu jedna te ista Osoba. Kod Svog Drugog dolaska, Mesija će ući u bitku sa Antihristovim snagama koje će okupiti kod ovog grada.

Svi ovi odlomci potpuno jasno obeležavaju mesto Drugog dolaska kao grad Bosra u zemlji Edomskoj. Sve to je povezano sa mestom na kojem će Ostatak Izraelov u tim poslednjim danima biti lociran.

#### **E. Sudije 5:4-5**

***Gospode, kad si silazio sa Seira, kad si koračao iz polja edomskoga, zemlja se tresla i sa neba je lilo, i oblaci se vodom izlivali. Gore su se tresle pred Gospodom, i sâm Sinaj, pred Gospodom, Bogom Izraelovim.***

Iako nije sasvim sigurno da ovi stihovi govore o Drugom dolasku, autor je sklon tom stajalištu, ali sa oprezom. Ukoliko govore, Bog je ovde prikazan da dolazi sa gore Seir i iz zemlje Edomske, u kojoj je smešten grad Bosra.

Tako da u šestoj fazi Kampanje Armagedon, Ješua će se vratiti na traženje Izraela i ući će u bitku sa Antihristom i sa njegovim armijama. Svojim povratkom ka Ostatku Izraelovom u Bosri, On će uistinu spasiti prvo šatore Judine, pa tek potom Jevreje u Jerusalimu, baš kao što je to i predvideo Zaharije u 12:7: ***I Gospod će najpre spasiti šatore Judine, da se slava doma Davidova i slava stanovnika Jerusalima ne izdigne iznad Jude.***

Termin šatori upućuje nas na privremeno boravište, a ne na trajno i stalno prebivalište. Činjenica da Juda živi pod šatorima pokazuje da narod Jude nije kod kuće u zemlji Judinoj, već se privremeno nalazi na drugom mestu. To drugo mesto je Bosra. Kako će Mesija prvo da spase šatore Judine, i to, takođe, ukazuje na to da će mesto Njegovog inicijalnog povratka biti Bosra, a ne Maslinska gora.

Ovo je šesta faza Kampanje Armagedon: mesto Drugog dolaska, a to je zemlja Edom, grad Bosra ili Petra.

## VII. SEDMA FAZA: BITKA IZ BOSRE PREMA DOLINI JOSAFAT

I dok bitka između Mesije i Antihrista uistinu započinje u Bosri, ona će se očigledno nastaviti čitavim područjem, sve do istočnih zidova Jerusalima, gde će bitka biti dovedena do kraja. Istočne zidine se nadvijaju nad dolinom Kidron, koja je poznata i kao dolina Josafat.

Joil 3:12-13 kaže: ***Neka se probude narodi i uzađu u Josafatovu dolinu, jer onde ću sesti da sudim svim narodima uokolo. Prihvatite se srpa, jer letina je zrela. Hajde, siđite; jer muljača je puna, prelivaju se kace, jer velika je zloća njihova.***

Bitke koje započinju u Bosri, nastavljaju se kako Mesija gazi armije naroda. Sve zajedno se završava u dolini Josafat, gde nam se smešta muljača za grožđe. Ovo je ista muljača koju nalazimo u Otkrivenju 14:19-20, gde Jovan vidi muljaču kako izbacuje krv dvesta milja uokolo. Udaljenost od dvesta milja se proteže od grada Jerusalima pa sve do zaliva Akaba.

## VIII. OSMA FAZA: POBEDONOSNI USPON NA MASLINSKU GORU

Posle borbi koje su se izdešavale, dolazi do pobedonosnog uspona na Maslinsku goru, onako kako je opisano u Zaharije 14:3-4a: ***Tada će Gospod izaći i boriti se protiv tih naroda onako kako se on bori u dan boja. I u taj dan noge će mu stajati na Maslinskoj gori, koja je nasuprot Jerusalimu, na istoku.***

Zaharije nam daje jednu sliku u stihu 3. Čak i u ovom stihu borbe protiv naroda prethode Njegovim stopama koje stoje nad Maslinskom gorom. Prema stihu 4a, tek po završetku ovih bitaka Njegove će noge stati na Maslinsku goru. Ista stvar nam je rečena dva poglavlja pre u Zaharije 12:7, gde Zaharije jasno kaže kako Gospod namerava da prvo spasi šatore Judine, a šatori predstavljaju ljude koji žive izvan područja Jude, a tek potom će spasiti stanovnike Jerusalima. Tek nakon što spasi Jevreje iz Bosre ili Petre prilikom Drugog dolaska, i tek nakon što su sva borbena delovanja završena u stihu 3, tek tada će Njegove stope stajati nad Maslinskom gorom.

Uporedo sa ovim pobedničkim usponom na Maslinsku goru, brojni kataklizmički događaji će se odigravati kako se Velika nevolja bude bližila svom kraju. Ovi kataklizmički događaji biće rezultat sedme čaše suda, kako je to opisano u Otkrivenju 16:17-21: ***I sedmi anđeo izli čašu svoju u vazduh. I od hrama nebeskoga, s prestola, izađe snažan glas govoreći: 'Dovršeno je!' I nastadoše zvukovi i gromovi i munje, i nastade velik potres kakva nije bilo otkako je ljudi na zemlji, toliki potres, tako silan. I veliki se grad razdeli u tri dela, i gradovi narodā padoše. I veliki Vavilon bi spomenut pred Bogom da mu se dade čaša vina gnevne srdžbe njegove. I svako ostrvo pobeže, i gore se ne nađoše. I tuča golema, teška poput talenta, spusti se s neba na ljude. I ljudi su pohulili na Boga zbog pošasti tuče, jer pošast njezina bila je veoma velika.***



U stihu 17, glasan glas govori: Dovođeno je, jer sedma čaša dovodi Veliku nevolju do njenog konačnog kraja. U stihu 18, po ovoj objavi uslediće konvulzije, grčevi same prirode, uključujući i najsnažniji potres koji se ikada desio u istoriji zemlje. U stihu 19, ovo će za posledicu imati cepanje Jerusalima na tri dela, dok će Vavilon da pretrpi puninu udara gneva Božijeg. U stihu 20, dogodiće se mnoge geografske promene. A u stihu 21, govori nam o tuči, o gradu koji će padati, a težina svake grude tuče biće preko 50 kilograma.

Ovaj zemljotres koji će protresti Jerusalim dodatno je opisan u Zaharije 14:4b-5: ***I Maslinska će se gora rascepati na svojoj sredini, prema istoku i prema zapadu, u vrlo veliku dolinu. I jedna polovica gore pomaknuće se na sever, a druga njezina polovica na jug. I bežaćete dolinom mojih gora, jer će dolina gora dopirati do Acela; i bežaćete kao što ste bežali pred potresom u dane Ozije, kralja Judina. Tada će doći Gospod, Bog moj, i svi sveci s tobom.***

Neće samo Jerusalim biti rascepan na tri dela, i Maslinska gora će da se rascepi na dva dela, stvarajući tako dolinu koja se proteže u smeru istok zapad. Ova novostvorena dolina omogućiće put za beg Jevrejima koji stanuju u Jerusalimu, kako bi mogli da pobegnu od potresa koji će uništiti grad. Na ovaj način, stanovnici Jerusalima biće izbačeni, sledeći tako izbačjenje drugih Jevreja iz Bosre.

Još jedan kataklizmički događaj koji će se dogoditi u tom vremenu jeste sveopšte svetsko pomračenje, koje nam je opisano u Mateju 24:29: ***A odmah nakon nevolje onih dana sunce će potamneti, i mesec svetlost svoju neće davati, i zvezde će s neba padati, i sile će se nebeske uzdrmati.***

Zemljotres i pomračenje iz tog vremena opisano nam je takođe i u Joilu 3:14-17: ***Mnoštva, mnoštva u dolini odluke! Jer blizu je dan Gospodnji u dolini odluke. Sunce i mesec potamneše, a zvezde izgubiše svoj sjaj. I Gospod riknu sa Siona, i glasom svojim zaori iz Jerusalima; zatresoše se i nebo i zemlja. Ali je Gospod utočište narodu svojem i bedem sinovima Izraelovim. Tada ćete spoznati da sam ja, Gospod, Bog vaš, što prebiva na Sionu, svetoj gori svojoj. I Jerusalim će biti svet, i tuđinci više neće kroza nj prolaziti.***

U stihu 14, je mnoštvo koje je poraženo na kraju Dana Jahvina u dolini Josafat, u stihu 15, događa se pomračenje, baš kao i snažan potres, u stihu 16a. Ali, u stihovima 16b-17, utočište će biti obezbeđeno za Jevreje u vremenu ovih kataklizmičkih događaja, i to kroz dolinu usečenu kroz Maslinsku goru, o čemu nam je govorio Zaharije.

Velika nevolja i Kampanja Armagedon, kroz ove kataklizmičke događaje, biće privedeni svom kraju.

---

*Napomena prevodioca: Za prevod ovog MBS-a prevodio sam Biblijske tekstove iz Engleske verzije NASV - prevoda koja je korištena u ovoj studiji. Pri tome mi je od velike pomoći bila Varaždinska Biblija – izdanje Hrvatskog Biblijskog Nakladnika, 2012.*

*Koristio sam i Savremeni Srpski Prevod u izdanju Hrišćanskog evangelizacionog centra iz Bačkog Petrovca, kao i prevod Daničić – Karadžić kako bi što vernije tekst prilagodio duhu Srpskog jezika.*

*Prevod: Branko Gotovac 2020.*